

LA ÈPICA O EPOPEIA

Característiques :

La poesia èpica és la que narra les gestes d'herois històrics o llegendaris, per aquesta raó també és anomenada poesia heroica.

En aquest gènere el poeta no acostuma a adoptar una posició objectiva, perquè recull gestes d'herois propis de la seva cultura y mostra admiració.

Orígen:

L'èpica llatina no sorgeix d'una tradició oral pròpia, sinó que es va desenvolupar desde l'àmbit escrit a través de l'imitació dels autors grecs. Encara que és un gènere grec va saber adoptar els seus propis trets i va originar obres d'una gran transcendència en les literatures modernes.

Èpica oral / èpica culta:

La primitiva èpica, al ser de caràcter oral, no tenia un autor únic, si no que era un conglomerat de poemes que els rapsodes cantaven, i ells transformaven col·lectivament, però va arribar un moment en el que se'n van fer poemes escrits per un o diversos autors que els van donar un to més homogeni. A partir d'aquest moment la èpica culta, passa a convertir-se en obra d'un únic autor a pesar de seguir amb els antics patrons.

La figura de l'heroi:

Encarnen els valors morals i les actituds socials més apreciats per la cultura que ells han creat.

VIRGILI

Biografia i situació social:

Publius Vergilius Maro, nascut al 70 o 71 a.C. a una vila propera a Mantua, al nord d'Itàlia. Encara que provenia d'una família humil, els seus pares volien que fos un home il·lustrat. Virgili, als 12 anys, va estudiar a Cremona, als 16 va estudiar a Milà i va completar la seva formació a Roma, on va estudiar retòrica amb Epidi, el mestre d'Octavi August, i filosofia amb Siró el Epicurista. Només va practicar la oratoria un cop perquè no tenia facilitat de paraula, i també es mantenia al marge de la política.

Ell no participa en la guerra civil però es veu afectat per aquesta per la confiscació de les seves terres.

L'any 19 a.C. viatja per conèixer els llocs que descriu a l'Enèida i mor aquest any a Brindisi.

Obras:

- Apèndix Virgilià
- Culex
- Ciris
- Cataleptron
- Copa
- Moretum

Encara que les obres que li han donat fama a Virgili són:

- **Bucòliques:** Són deu poemes breus pastorils, els personatges són pastors que canten els seus amors y desventures. L'acció fa referència a l'Arcàdia, paisatge inventat per Virgili i les divinitats a les que fa referència, són generalment les de la natura.
- **Geòrgiques:** Són un poema didàctic sobre l'agricultura, que es desenvolupa en quatre llibres, on s'expliquen les tècniques i recursos per a millorar la producció agrícola.

–El primer llibre està dedicat al conreu dels camps en general.

–El segon explica el conreu de la vinya, de les oliveres i dels arbres fruiters, amb un elogi de la vida al camp.

–El tercer està dedicat a la cria del bestiar i dels animals domèstics, amb un dramàtic episodi sobre la pesta dels animals.

–El quart tracta de la vida i el conreu de les abelles, amb un episodi mitològic del pastor aristeu, a qui els deus tornen les abelles de l'interior de les entranyes dels bous sacrificats.

L'ENEIDA

És el poema nacional dels romans. Tracta sobre la fundació de Roma y del treball que va comportar construir-la.

Característiques literàries:

- Perfecta adaptació de l'hexàmetre y desenvolupament del lèxic apropiat.
- Imitació de l'obra d'Homero: la eneida té dotze llibres, sis ens recorden a l'Odissea i els altres a l'Iliada.
- Estil net i perfectament estructurat
- Gran dramatisme en els moments importants.

L'argument:

L'argument de l'Eneida és repartit en dotze cants. Els sis primers contenen els tràgols dels troians fins la seva arribada al Laci i l'acció es desenvolupa en diversos indrets de la Mediterrànea. Els sis darrers transcorren en terra ferma.

Personatges:

- Aquil·les
- Hèctor
- Hèlena
- Príam
- Eneas
- Turn
- Lavínia
- Llatí

Fonaments de la seva creació:

L'Eneida narra l'establiment Itàlia del troià Enees, pel desig exprés del Dèus, per preparar la fundació de Roma. Virgili es centra en els orígens mitològics de Roma i col·labora així, a engrandir la glòria d'August emparentant la família de Juli Cèsar amb el fill d'Enees.

Estructura:

- **Cant I:** Es narra l'arribada d'Enees i els seus a les costes de Cartago, on van ser llançats per una tempesta que havia provocat Juno.
- **Cant II :i III :**Enees explica a Dido, reina de Cartago, la destrucció de Troia i la mort del seu pare a Sicília.
- **Cant IV :**Es narren els tristos amors de Dido per Enees, la qual es suïcida quan aquest embarca i la deixa abandonada.
- **Cant V :**Es celebren els jocs amb motiu de l'aniversari de la mort d'Aquies.
- **Cant VI :** Es narra el descens d'Enees als inferns, on veu l'ànima del seu pare, que li prediu el grandios futur de Roma
- **Cant VII :** Es narra l'arribada d'Enees a Itàlia i la guerra de Turn amb Enees.
- La resta dels cants ens narren les batalles dels troians amb els itàlics, que intenten expulsar-los del seu territori
- **Cant XII :**Enees dona mort a Turn en combat cos a cos.

Fonts d'inspiració:

A l'Eneida es notem amb claredat diverses fonts d'inspiració, com **Homer** , d'on Virgili s'inspira per a fer aquesta obra (Odissea i Iliada), mentre que la llegenda de Roma l'extreu de les obres de Neu i Enni. Però Virgili per a fer l'Eneida també fa servir la mitologia i la tradició llegendària.

Influència de Virgili:

- Titus Livi, Tàcit, Lucà, Sili Itàlic, van ser seduïts per l'encant del seu llenguatge.
- A la baixa edat mitjana, Dante va escriure unes ègloques a imitació de les de Virgili.
- Al Renaixement Virgili va ser un dels poetes llatins que més incidència va tenir en els poetes com Garcilaso de la Vega, Racine...

Recursos literaris

Recurso literario	Explicación
Hipérbaton	Alteración del orden lógico de la frase para conseguir mayor expresividad
Aliteración	Repetición de un mismo sonido, o sonidos similares en un corto intervalo
Quiasmo	Colocación entrecruzada de los elementos que componen dos grupos de palabras
Anáfora	Repetición de una o varias palabras al comienzo de una o varias frases
Anástrofe	Tipo de hipérbaton que consiste en colocar la preposición detrás de la palabra regida por ella
Endíadis	Expresar una idea mediante dos sustantivos.
Polisíndeton	Uso reiterado de conjunciones funcionalmente innecesarias
Asíndeton	Consiste en suprimir la conjunción entre dos o más términos, cuando deberían ir unidos por ellas
Perífrasis	Recurrir a dos o más términos para expresar una sola idea